

**RADA
EURÓPSKEJ ÚNIE**

**V Bruseli 13. februára 2009 (18.02)
(OR. fr)**

**17271/1/08
REV 1**

CONCL 5

SPRIEVODNÁ POZNÁMKA

Od: Predsedníctvo

Komu: Delegácie

Predmet: **ZASADNUTIE EURÓPSKEJ RADY
11. A 12. DECEMBRA 2008 V BRUSELI**

ZÁVERY PREDSEDNÍCTVA

Delegáciám v prílohe zasielame revidované znenie záverov predsedníctva zo zasadnutia Európskej rady v Bruseli (11. a 12. decembra 2008).

Európska rada, ktorá sa zišla 11. a 12. decembra 2008, schválila plán na oživenie európskeho hospodárstva v objeme približne 1,5 % HDP Európskej únie (čo zodpovedá približne sume 200 miliárd EUR). Tento plán predstavuje spoločný rámec pre úsilie členských štátov a Európskej únie v tomto smere a kladie si za cieľ zabezpečiť jednotnosť tohto úsilia a maximalizovať jeho účinky. Európska rada tiež dospela k dohode o klimaticko-energetickom balíku, čo umožní finalizovať tento balík s Európskym parlamentom do konca tohto roka. Tento rozhodujúci prielom umožní Európskej únii plniť ambiciózne záväzky v uvedenej oblasti z roku 2007 a udržať si vedúcu úlohu pri hľadaní ambicióznej a komplexnej celosvetovej dohody budúci rok v Kodani. Európska rada prijatím konkrétnych rozhodnutí vyjadrila vôľu dať nový impulz európskej bezpečnostnej a obrannej politiky, aby sa mohli riešiť nové bezpečnostné výzvy. Na záver, Európska rada diskutovala o prvkoch, ktorých cieľom je vyriešiť obavy vyjadrené v írskom referende, a vymedzila postup, ktorý umožní, aby Lisabonská zmluva nadobudla platnosť do konca roka 2009.

o
o o

Zasadnutiu Európskej rady predchádzalo vystúpenie predsedu Európskeho parlamentu Hansa-Gerta Pötteringa, po ktorom nasledovala výmena názorov.

o
o o

I. Lisabonská zmluva

1. Európska rada opätovne potvrdzuje, že Lisabonská zmluva sa považuje za nevyhnutný nástroj, ktorý rozšírenej Únii pomôže v účinnejšom, demokratickejšom a efektívnejšom fungovaní, okrem iného aj v medzinárodných záležitostiach. Aby zmluva mohla nadobudnúť platnosť do konca roka 2009, Európska rada určila tento postup.

2. Pokiaľ ide o zloženie Komisie, Európska rada pripomína, že v zmluvách platných v súčasnosti sa vyžaduje zníženie počtu komisárov v roku 2009. Európska rada vyjadruje súhlas s tým, že ak Lisabonská zmluva nadobudne platnosť, prijme sa v súlade s potrebnými právnymi postupmi rozhodnutie o tom, že Komisia bude naďalej pozostávať z jedného štátneho príslušníka za každý členský štát.
3. Európska rada pozorne zaznamenala ďalšie obavy írskeho ľudu týkajúce sa daňovej politiky, rodinných, sociálnych a etických otázok, ako aj spoločnej bezpečnostnej a obrannej politiky (SBOP) s ohľadom na tradičnú politiku neutrality Írska, o ktorých informoval predseda írskej vlády a ktoré sa uvádzajú v prílohe 1. Európska rada súhlasí s tým, aby sa tieto obavy vyriešili k vzájomnej spokojnosti Írska aj ostatných členských štátov prostredníctvom potrebných právnych záruk za predpokladu, že Írsko prijme záväzok uvedený v bode 4.

Potrebné právne záruky sa poskytnú v súvislosti s týmito tromi bodmi:

- žiadne ustanovenie v Lisabonskej zmluve nijakým spôsobom a pre žiaden členský štát nemení rozsah ani pôsobnosť právomocí Únie v oblasti daní,
- Lisabonská zmluva nemá vplyv na bezpečnostnú a obrannú politiku členských štátov vrátane tradičnej politiky neutrality Írska ani na záväzky väčšiny ostatných členských štátov,
- záruka, že ustanovenia írskej ústavy týkajúce sa práva na život, vzdelania a rodiny nie sú žiadnym spôsobom dotknuté skutočnosťou, že Lisabonskou zmluvou sa Charte základných práv Európskej únie priznala právna povaha, a ustanoveniami tejto zmluvy týkajúcimi sa spravodlivosti a vnútorných vecí.

Okrem toho sa potvrdí veľký význam, ktorý sa prikladá týmto otázkam uvedeným v písmene d) prílohy 1 vrátane práv pracovníkov.

4. Vzhľadom na uvedené záväzky Európskej rady sa írsky vláda pod podmienkou, že sa do polovice roku 2009 uspokojivo ukončia podrobné nadväzujúce činnosti, a za predpokladu ich uspokojivého vykonania zaväzuje usilovať sa o ratifikáciu Lisabonskej zmluvy do konca funkčného obdobia súčasnej Komisie.

II. Hospodárske a finančné záležitosti

5. Hospodárska a finančná kríza má celosvetový dosah. Európska únia preto svoju činnosť koordinuje s medzinárodnými partnermi. Samit, ktorý sa na jej podnet konal 15. novembra 2008 vo Washingtone, stanovil ambiciózny pracovný program, ktorého cieľom je spoločnými krokmi oživiť svetové hospodárstvo, účinnejšie regulovať finančné trhy, zlepšiť globálne riadenie a odmietnuť protekcionizmus. Pracovný program sa musí vykonávať podľa stanoveného harmonogramu. Rada sa vyzýva, aby spolu s Komisiou organizovala prípravu týchto prác a aby vzhľadom na nasledujúci samit, ktorý sa uskutoční 2. apríla 2009 v Londýne, podala na jar 2009 Európskej rade správu o ich pokroku.
6. Európa koordinovane pomenovala naliehavé opatrenia nevyhnutné na obnovenie riadneho fungovania finančného systému a znovuzískanie dôvery hospodárskych subjektov. Európska rada zdôrazňuje, že je potrebné, aby členské štáty tieto opatrenia bezodkladne finalizovali. Vyzýva, aby sa tieto opatrenia spoločne so všetkými dotknutými subjektmi a v súlade s rámcom, ktorý stanovila 2. decembra 2008, plne a urýchlene vykonávali. Európska rada osobitne vyzýva banky a finančné inštitúcie, aby v plnej miere využívali nástroje, ktoré sa im poskytli s cieľom udržať a podporiť poskytovanie úverov a aby preniesli efekt zníženia základných úrokových sadzieb na dlžníkov. V tejto súvislosti je potrebné zabezpečiť, aby sa účinne uplatňovali opatrenia prijaté v spoločnom rámci, najmä systémy záruk, čo by v prospech podnikov a domácností prispelo k zníženiu nákladov finančných inštitúcií na financovanie.

7. Finančné trhy sú aj naďalej nestabilné. Musíme ostať ostražití a naďalej prioritne realizovať opatrenia na posilnenie stability a transparentnosti finančného sektora a dohľadu nad ním, najmä opatrenia uvedené v súboroch usmernení Rady pre hospodárske a finančné záležitosti. V tejto súvislosti Európska rada vyjadruje želanie, aby rokovania s Európskym parlamentom viedli k rýchlemu prijatiu legislatívnych rozhodnutí, ktoré boli predmetom všeobecného smerovania Rady¹. Rovnako vyzýva na urýchlené prijatie rozhodnutí o iných stanovených prioritných témach, konkrétne o ratingových agentúrach, dohľade nad finančným trhom a účtovných štandardoch.
8. V súčasnosti postihuje hospodárstvo finančná kríza. Eurozóna i celej Únii hrozí recesia. Za týchto výnimočných okolností bude Európa konať jednotne, dôrazne, rýchlo a rozhodne, aby zabránila vzniku špirály recesie a podporila hospodársku činnosť a zamestnanosť. Zmobilizuje všetky dostupné nástroje a bude postupovať koordinovane, aby sa maximalizovali účinky opatrení, ktoré prijala Únia a jednotlivé členské štáty. V tejto súvislosti majú zásadnú úlohu aj politiky členských štátov v oblasti sociálnej ochrany a začleňovania.
9. Európska rada súhlasí s európskym plánom na oživenie hospodárstva, ktorý je opísaný ďalej v texte. Tento plán bude tvoriť jednotný rámec pre činnosť vykonávanú na úrovni Únie, ako aj pre opatrenia, o ktorých rozhodnú jednotlivé členské štáty na základe svojej konkrétnej situácie. V súlade s oznámením Komisie z 26. novembra 2008 sa plán zakladá na opatreniach v celkovom objeme zodpovedajúcom približne 1,5 % HDP Európskej únie. Predpokladá sa v ňom aj začatie prioritných činností zameraných na urýchlené prispôsobenie našich ekonomík súčasným výzvam.
10. Európska centrálna banka a ostatné centrálné banky v tejto súvislosti výrazne znížili úrokové sadzby, a tým udržiavajú neinflačný rast a prispievajú k finančnej stabilite.

¹ Návrhy smerníc o kapitálových požiadavkách, o solventnosti poisťovní, o podnikoch kolektívneho investovania do prevoditeľných cenných papierov a o ochrane vkladov sporiteľov.

11. Pokiaľ ide o činnosť Európskej únie, Európska rada podporuje najmä:

- zvýšenie intervencií Európskej investičnej banky v rokoch 2009 – 2010 vo výške 30 miliárd EUR predovšetkým v prospech malých a stredných podnikov (MSP), pričom tieto intervencie by mali smerovať do energie z obnoviteľných zdrojov a ekologickej dopravy, najmä v prospech automobilového priemyslu, ako aj do vytvorenia Európskeho fondu 2020 pre energetiku, zmenu klímy a infraštruktúru (fond „Marguerite“), v partnerskej spolupráci s vnútroštátnymi inštitucionálnymi investormi,
- zjednodušenie postupov a urýchlenie realizácie programov financovaných z Kohézneho fondu, štrukturálnych fondov alebo z Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka s cieľom posilniť investície do infraštruktúry a energetickej efektívnosti,
- mobilizáciu možností, ktoré v rámci rozpočtu Spoločenstva umožnia prostredníctvom regulačných stimulov zvýšiť investície do týchto odvetví a rozvoj vysokorýchlostného internetu, a to aj v oblastiach s nedostatočným pokrytím, na základe zoznamu konkrétnych projektov, ktorý predloží Komisia so zreteľom na primeranú geografickú vyváženosť,
- urýchlené začatie vykonávania ďalších opatrení Európskeho sociálneho fondu na podporu zamestnanosti, najmä v prospech najohrozenejších skupín obyvateľstva, pričom sa osobitná pozornosť bude venovať najmenším podnikom, a to znížením nemzdových nákladov práce,
- mobilizáciu nástrojov na podporu zamestnanosti v kľúčových odvetviach európskeho hospodárstva, najmä Európskeho fondu na prispôsobenie sa globalizácii, a to aj prostredníctvom zlepšenia a urýchlenia postupov,
- možnosť, aby členské štáty, ktoré si to želajú, mohli uplatňovať znížené sadzby DPH v určitých sektoroch: Európska rada žiada Radu pre hospodárske a finančné záležitosti, aby túto otázku vyriešila do marca 2009,

- dočasné prekročenie prahovej hodnoty *de minimis* v oblasti štátnej pomoci do výšky 500 000 EUR počas obdobia dvoch rokov a prispôsobenie rámca, čo je potrebné na zvýšenie podpory podnikom, najmä MSP, ako aj úplné vykonávanie akčného plánu pre iniciatívu „Small Business Act“, ktorý Rada prijala 1. decembra 2008,
- využitie zrýchlených postupov, ktoré sú ustanovené v smerniciach o verejnom obstarávaní, v rokoch 2009 a 2010, čo je odôvodnené výnimočným charakterom súčasnej hospodárskej situácie, s cieľom skrátiť najpoužívanějšíe postupy verejného obstarávania pri veľkých verejných projektoch z 87 na 30 dní,
- pokračovanie vo všeobecnom a významnom znižovaní administratívneho zaťaženia podnikov.

Európska rada vyzýva Európsky parlament, Radu a Komisiu, aby pri plnom rešpektovaní súčasného finančného výhľadu a postupov podľa medziinštitucionálnej dohody a podľa čo najambicióznejšieho harmonogramu prijali potrebné rozhodnutia týkajúce sa v prípade potreby aj regulačného rámca.

12. Členské štáty už na vnútroštátnej úrovni prijali niektoré dôležité opatrenia, ktoré riešia ich konkrétnu situáciu a zohľadňujú rozdielny manévrovací priestor každého z nich. Vzhľadom na hĺbku krízy je potrebné zvýšiť a koordinovať úsilie, a to v rámci jednotného prístupu vychádzajúceho z týchto hlavných usmernení:

- opatrenia na podporu dopytu musia sledovať okamžitý účinok, musia byť časovo obmedzené a zamerané na najviac postihnuté a najdôležitejšie odvetvia z hľadiska štruktúry hospodárstva (napríklad automobilový priemysel a stavebníctvo),
- v závislosti od situácie v jednotlivých štátoch môžu mať tieto opatrenia podobu zvýšenia verejných výdavkov, uváženého zníženia daňového zaťaženia, zníženia príspevkov na sociálne zabezpečenie, podpory pre určité kategórie podnikov alebo priamej podpory pre domácnosti s osobitným zreteľom na tie najohrozenejšie,
- sprevádzať ich bude zvýšené úsilie o uskutočňovanie štrukturálnych reforiem v rámci lisabonskej stratégie. Tieto reformy sa zamerajú na zvýšenie objemu finančných prostriedkov na investície a infraštruktúru, zlepšenie konkurencieschopnosti podnikov, väčšiu podporu pre MSP, podporu zamestnanosti, inovácie, výskumu a vývoja, ako aj vzdelávania a odbornej prípravy.

13. Európska rada zdôrazňuje, že revidovaný Pakt stability a rastu naďalej predstavuje základný kameň rozpočtového rámca EÚ. Ponúka flexibilitu, ktorá umožňuje vykonať celý súbor opatrení v rámci plánu na oživenie hospodárstva. Európska rada vedomá si toho, že uvedené opatrenia dočasne prehĺbia schodky rozpočtov, opätovne potvrdzuje svoj rozhodný záväzok v prospech udržateľných verejných financií a vyzýva členské štáty, aby sa v súlade s paktom čo najskôr a podľa tempa zlepšovania hospodárskej situácie vrátili k svojim strednodobým rozpočtovým cieľom.
14. V súčasnej situácii musí Komisia postupovať rýchlo a pružne aj pri uplatňovaní pravidiel hospodárskej súťaže. Európska rada v tejto súvislosti víta najmä skutočnosť, že Komisia prijala nové usmernenia pre finančné inštitúcie, a vyzýva k ich rýchlemu uvedeniu do praxe.
15. Európska rada je presvedčená, že tento ambiciózny plán na oživenie, ktorý dopĺňa podobné iniciatívy realizované inými hlavnými ekonomikami vo svete, rozhodujúcim spôsobom prispeje k rýchlemu návratu európskeho hospodárstva na cestu rastu a tvorby pracovných miest. Počnúc zasadnutím v marci 2009 bude môcť Európska rada posúdiť vykonávanie plánu na oživenie hospodárstva a v prípade potreby ho bude môcť doplniť alebo upraviť.
16. Európska rada vyzýva Radu a Komisiu, aby nadviazali dialóg s krajinami produkujúcimi ropu a zemný plyn s cieľom nájsť prostriedky na trvalú stabilizáciu cien energie.
17. Európska rada podporuje cieľ dospieť tento rok v rámci Svetovej obchodnej organizácie k dohode o spôsoboch vedúcich k uzavretiu dauhaského programu pre rozvoj s ambicióznym, celkovým a vyrovnaným výsledkom.

18. Európa musí naďalej investovať do svojej budúcnosti. Len tak si zabezpečí budúcu prosperitu. Európska rada vyzýva na začatie vykonávania európskeho plánu pre inováciu v spojení s rozvojom Európskeho výskumného priestoru a úvahami o budúcnosti lisabonskej stratégie po roku 2010, pričom tento plán bude obsahovať všetky podmienky pre trvalo udržateľný rozvoj a hlavné technológie budúcnosti (najmä v oblasti energetiky, informačných technológií, nanotechnológií, vesmírnych technológií a služieb, ktoré z nich vyplývajú, a vied o živej prírode).

III. Energetika a zmena klímy

19. Európska rada víta výsledok rokovaní s Európskym parlamentom v rámci spolurozhodovacieho postupu, ktoré umožnili dospieť k všeobecnej dohode o prevažnej časti štyroch návrhov klimaticko-energetického legislatívneho balíka. Víta aj úplnú dohodu o legislatívnych návrhoch o emisiách CO₂ z ľahkých úžitkových vozidiel, kvalite palív a o návrhu smernice o energii z obnoviteľných zdrojov.
20. Európska rada rokovala o záležitostiach súvisiacich s realizáciou balíka, ako aj o stále nevyriešených otázkach. Dospela k dohode o prvkoch uvedených v dokumente 17215/08.
21. Európska rada vyzýva Radu, aby sa na základe uvedených skutočností snažila dosiahnuť dohodu s Európskym parlamentom s cieľom dosiahnuť do konca roka dohodu o celom balíku v prvom čítaní.

22. Tento balík zabezpečí plnenie ambiciózných záväzkov v oblasti energetiky a klímy, ktoré Európska únia prijala v marci 2007 a v marci 2008, najmä pokiaľ ide o cieľ znížiť do roku 2020 emisie skleníkových plynov o 20 %. Európska rada potvrdzuje, že Európska únia sa v rámci ambicióznej a komplexnej celosvetovej dohody o boji proti zmene klímy na obdobie po roku 2012, o ktorej sa bude rokovať v Kodani, zaviazá k zníženiu až o 30 %, ak sa aj ostatné rozvinuté krajiny zaviazajú, že dosiahnu porovnateľné zníženia emisií, a ak ekonomicky vyspelejšie rozvojové krajiny prispedia primerane svojej zodpovednosti a možnostiam.
23. Komisia Európskej rade v marci 2010 predloží podrobnú analýzu výsledkov Kodanskej konferencie vrátane zmeny z 20 % na 30 % zníženie. Európska rada na tomto základe pristúpi k zhodnoteniu situácie vrátane jej vplyvu na konkurencieschopnosť európskeho priemyslu a iných hospodárskych odvetví.
24. V súvislosti s touto dohodou a plánom na oživenie hospodárstva je nevyhnutné zintenzívniť opatrenia na zlepšenie energetickej hospodárnosti budov a energetických infraštruktúr, propagovať ekologické výrobky a podporovať úsilie automobilového priemyslu vyrábať vozidlá, ktoré viac zohľadňujú požiadavky na ochranu životného prostredia.
25. Úsilie Európskej únie v boji proti zmene klímy ide ruka v ruke s rozhodnou činnosťou zameranou na posilnenie energetickej bezpečnosti vrátane energetických prepojení a pripojenia najizolovanejších krajín Európy. V tejto súvislosti Európska rada žiada Radu, aby na základe usmernení stanovených v záveroch z októbra 2008 pristúpila so zreteľom na zasadnutie Európskej rady v marci 2009 k urýchlenému preskúmaniu akčného plánu pre energetickú bezpečnosť a solidárnosť, ktorý predložila Komisia.

IV. Spoločná poľnohospodárska politika

26. Európska rada zdôrazňuje význam dohody, ktorú Rada dosiahla o preskúmaní stavu spoločnej poľnohospodárskej politiky.
27. Európska rada vyjadruje svoju podporu úsiliu Írska o riešenie situácie v súvislosti s bravčovým mäsom, ako aj preventívnym opatreniam, ktoré rýchlo prijalo. Európska rada vyzýva Komisiu, aby podporila írskych poľnohospodárov a bitúnky tým, že bude spolufinancovať opatrenia na stiahnutie dotknutých zvierat a výrobkov z trhu.

V. Vonkajšie vzťahy a európska bezpečnostná a obranná politika

Európska susedská politika

28. Európska rada schvaľuje usmernenia, ktorými sa upresňuje spôsob fungovania Únie pre Stredozemie, dohodnuté na stretnutí ministrov 3. a 4. novembra 2008 v Marseille. Vyzýva, aby sa v rámci zriadených štruktúr pokračovalo v ambicióznej realizácii tejto iniciatívy vo všetkých jej rozmeroch.
29. Aj východné partnerstvo umožní výrazne posilniť politiku EÚ voči východným partnerom v rámci európskej susedskej politiky¹, a to na bilaterálnej a multilaterálnej úrovni a spôsobom, ktorý by dopĺňal iné formy spolupráce, ktoré už existujú v susedstve Únie a ktoré je potrebné zohľadniť, ako napríklad „Čiernomorská synergia“. Východné partnerstvo by malo pomôcť partnerským krajinám pokročiť v procese reforiem a tak prispieť k ich stabilite a priblíženiu k EÚ. Európska rada víta návrhy, ktoré predložila Komisia v oznámení z 3. decembra 2008 a poveruje Radu, aby ich preskúmala a podala jej správu s cieľom schváliť túto ambicióznú iniciatívu na zasadnutí Európskej rady v marci 2009 a nadviazať Východné partnerstvo na samite s partnerskými krajinami, ktorý usporiada nadchádzajúce české predsedníctvo.

¹ Arménsko, Azerbajdžan, Bielorusko, Gruzínsko, Moldavská republika, Ukrajina.

Európska bezpečnostná a obranná politika

30. Európska rada vyhlasuje, že je prostredníctvom priloženého vyhlásenia¹ pripravená dodať európskej bezpečnostnej a obrannej politike nový impulz. Táto politika sa bude v súlade so zásadami zakotvenými v Charte Organizácie Spojených národov a v rozhodnutiach Bezpečnostnej rady OSN naďalej rozvíjať v plnej komplementarite s NATO v schválenom rámci strategického partnerstva EÚ a NATO a pri rešpektovaní rozhodovacej autonómie a postupov oboch strán. Európska rada na tento účel súhlasí s analýzou správy o vykonávaní európskej bezpečnostnej stratégie z roku 2003 a schvaľuje vyhlásenia, ktoré prijala Rada² a ktoré obsahujú nové ciele v oblasti posilňovania a optimalizácie európskych spôsobilostí v nadchádzajúcich rokoch a v ktorých EÚ zdôrazňuje vôľu konať v záujme mieru a medzinárodnej bezpečnosti, a tak konkrétne prispievať k bezpečnosti svojich občanov.

¹ Pozri prílohu 2.

² Pozri odkazy v prílohe 6.

**Vyhlásenie o obavách írskeho ľudu v súvislosti s Lisabonskou zmluvou,
ktoré predkladá predseda vlády**

- a) Zabezpečiť dodržanie požiadavky Írska na zachovanie jeho tradičnej politiky neutrality;
- b) zabezpečiť, aby ustanovenia Lisabonskej zmluvy nemali vplyv na pokračovanie uplatňovania ustanovení írskej ústavy vo vzťahu k právu na život, vzdelanie a rodinu;
- c) zabezpečiť, aby Lisabonská zmluva nijakým spôsobom nezmenila rozsah ani pôsobnosť právomocí Únie v oblasti daní;
- d) potvrdiť, že Únia prikladá veľký význam:
 - sociálnemu pokroku a ochrane práv pracovníkov,
 - verejným službám ako neodmysliteľnému nástroju sociálnej a regionálnej súdržnosti,
 - zodpovednosti členských štátov za poskytovanie služieb v oblasti vzdelávania a zdravotnej starostlivosti,
 - základnej úlohe a širokým diskrečným právomociam národných, regionálnych a miestnych orgánov pri poskytovaní, obstarávaní a organizovaní nehospodárskych služieb všeobecného záujmu, ktorých sa netýkajú žiadne ustanovenia Lisabonskej zmluvy vrátane ustanovení týkajúcich sa spoločnej obchodnej politiky.

Vyhlasenie Európskej rady

Lisabonská zmluva – prechodné opatrenia týkajúce sa predsedníctva Európskej rady a predsedníctva Rady pre zahraničné veci

V prípade, že Lisabonská zmluva nadobudne platnosť v priebehu šesťmesačného predsedníctva Rady, Európska rada súhlasí s tým, aby ako prechodné opatrenie a s cieľom zohľadniť prípravné práce a zabezpečiť ich plynulú nadväznosť:

- príslušné orgány členského štátu, ktorý v tom čase vykonáva šesťmesačné predsedníctvo Rady, naďalej predsedali až do konca daného polroka všetkým ostávajúcim zasadnutiam Rady, Európskej rady a zasadnutiam s tretími krajinami,
- nasledujúce šesťmesačné predsedníctvo Rady v súlade so zmluvou zodpovedalo za prijatie potrebných konkrétnych opatrení, ktoré sa týkajú organizačných a materiálnych aspektov predsedníctva Európskej rady a Rady pre zahraničné veci počas daného polroka. O týchto otázkach sa medzi týmto predsedníctvom, (zvoleným) predsedom Európskej rady a (vymenovaným) vysokým predstaviteľom Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku začnú úzke konzultácie.

Vyhlásenie Európskej rady

Lisabonská zmluva – prechodné opatrenia týkajúce sa zloženia Európskeho parlamentu

Ak Lisabonská zmluva nadobudne platnosť po voľbách do Európskeho parlamentu v júni 2009, v súlade s potrebnými právnymi postupmi sa čo najskôr prijímú prechodné opatrenia, aby sa do konca volebného obdobia Parlamentu 2009 – 2014 zvýšil počet poslancov EP z dvanástich členských štátov, pre ktoré sa stanovilo zvýšenie počtu poslancov, v súlade s počtami stanovenými v rámci medzivládnej konferencie, ktorá schválila Lisabonskú zmluvu. Preto sa do konca volebného obdobia 2009 – 2014 celkový počet poslancov EP zvýši zo 736 na 754. Cieľom je, aby táto úprava podľa možností nadobudla platnosť počas roku 2010.

Vyhlásenie Európskej rady

Lisabonská zmluva – vymenovanie budúcej Komisie

Európska rada súhlasí, že proces vymenovania budúcej Komisie, a najmä vymenovanie jej predsedu, sa začne bezodkladne po voľbách do Európskeho parlamentu v júni 2009.

**VYHLÁSENIE EURÓPSKEJ RADY O POSILNENÍ EURÓPSKEJ BEZPEČNOSTNEJ
A OBRANNEJ POLITIKY (EBOP)**

1. Za posledných desať rokov sa Európska únia presadila v úlohe celosvetového politického aktéra. Prijala narastajúcu zodpovednosť, ako tomu nasvedčujú jej čoraz ambicióznejšie a rôznorodejšie civilné a vojenské operácie v záujme účinného multilateralizmu a mieru.
2. Činnosť Únie sa naďalej zakladá na spoločnej analýze hrozieb a rizík, ktorým sú vystavené spoločné záujmy Európanov. Európska rada na tento účel súhlasí s analýzou, ktorú predložil generálny tajomník/vysoký predstaviteľ v súčinnosti s Komisiou v dokumente, v ktorom sa preskúmalo vykonávanie bezpečnostnej stratégie z roku 2003 s cieľom zlepšiť a doplniť ju o nové prvky. Tento dokument ukazuje, že hrozby identifikované v roku 2003 pretrvávajú, ale objavujú sa aj nové riziká, ktoré by priamo alebo nepriamo mohli ohroziť bezpečnosť EÚ a ku ktorým musí EÚ zaujať globálny prístup.

3. Európska rada má s cieľom čeliť týmto výzvam v úmysle vyriešiť nedostatok dostupných prostriedkov v Európe postupným zlepšením civilných a vojenských spôsobilostí. Toto úsilie je tiež podmienkou toho, aby Európania mohli dôveryhodným a efektívnym spôsobom prevziať zodpovednosť v rámci obnoveného transatlantického partnerstva, ku ktorému sa týmto Európska rada opäť hlási. Na tento účel sa pripája k vyhláseniu o spôsobilostiach, ktoré prijala Rada a v ktorom sa ustanovujú vyčíslené a presné ciele, aby EÚ bola v nasledujúcich rokoch schopná viesť simultánne a mimo svojho územia viacero civilných misií a vojenských operácií rôzneho rozsahu, ktoré zodpovedajú najpravdepodobnejším scenárom¹.
4. Tento obnovený cieľ vyžaduje záväzok rozvíjať rozsiahle, pružné a interoperatívne spôsobilosti. Na báze dobrovoľnosti sa pri tom využijú inovačné spôsoby špecializácie, spoločného využívania a spoločnej tvorby veľkých projektov v oblasti vybavenia, prioritne v oblasti plánovania, krízového riadenia, kozmického priestoru a námornej bezpečnosti. Vyhlásenie o spôsobilostiach v tejto súvislosti vyzdvihuje viaceré konkrétne projekty v kľúčových sektoroch. Európska rada vyjadruje svoje odhodlanie dlhodobo podporovať toto úsilie a vyzýva členské štáty, aby tieto záväzky premietli do vnútroštátnych požiadaviek na vybavenie.

¹ Európa musí byť v nasledujúcich rokoch v rámci stanovených ambícií, ako je najmä nasadenie 60 000-členného zboru do 60 dní na rozsiahlu operáciu, v prípade operácií naplánovaných v rámci Hlavného cieľa 2010 a v rámci Hlavného civilného cieľa 2010 schopná simultánne plánovať a viesť:

- dve veľké operácie na stabilizáciu a obnovu s vhodnou civilnou zložkou, ktorú bude podporovať najviac 10 000-členný zbor po dobu najmenej dvoch rokov,
- dve operácie rýchlej reakcie s obmedzenou dĺžkou trvania, ktoré využívajú najmä bojové skupiny EÚ,
- jednu operáciu na núdzovú evakuáciu európskych štátnych príslušníkov (do maximálne 10 dní) s ohľadom na primárnu úlohu každého členského štátu voči svojim štátnym príslušníkom a s využitím koncepcie vedúceho konzulárneho štátu,
- pozorovateľskú misiu/izoláciu námorného alebo vzdušného priestoru,
- civilno-vojenskú operáciu humanitárnej pomoci s dĺžkou až do 90 dní,
- tucet civilných misií EBOP (najmä policajné misie, misie v oblasti právneho štátu, civilnej správy, civilnej ochrany, reformy bezpečnostného sektora a pozorovateľské misie) rôznych formátov, a to aj v situácii vyžadujúcej rýchlu reakciu, vrátane rozsiahlej misie (prípadne do 3 000 expertov), ktorá by mohla trvať viacero rokov.

Európska únia na operácie a misie vhodným spôsobom a v súlade so svojimi postupmi využíva prostriedky a spôsobilosti členských štátov, Európskej únie a prípadne pri vojenských operáciách aj prostriedky a spôsobilosti NATO.

5. Reštrukturalizácia priemyselnej a technologickej základne európskej obrany, ktorej osou budú najmä európske centrá excelentnosti a ktorej cieľom bude vyhnúť sa zdvojovaniu úsilia a zabezpečiť pevnosť a konkurencieschopnosť európskej obrany, je strategickou a hospodárskou nevyhnutnosťou. V tejto súvislosti je potrebné posilniť mechanizmy podnikového riadenia, zvýšiť úsilie v oblasti výskumu a technológií a dynamiku európskeho zbrojárskeho trhu. Na tento účel Európska rada vyzýva na urýchlenú finalizáciu smerníc o prevodoch obranných výrobkov v rámci Spoločenstva a o koordinácii postupov vo verejnom obstarávaní v sektore obrany.

Európska rada taktiež schvaľuje rozhodnutie začať iniciatívu inšpirovanú programom Erasmus a zameranú na podporu výmen mladých európskych dôstojníkov.

6. Európska rada povzbudzuje úsilie generálneho tajomníka/vysokého predstaviteľa o vytvorenie novej jednotnej civilno-vojenskej štruktúry strategického plánovania pre operácie a misie EBOP.
7. Európska rada vyjadruje odhodlanie Únie pokračovať v podpore, ktorú poskytuje Organizácii Spojených národov, ako aj úsiliu regionálnych bezpečnostných organizácií vrátane Africkej únie o presadzovanie mieru a bezpečnosti vo svete. Potvrdzuje tiež cieľ posilniť strategické partnerstvo EÚ a NATO tak, aby zodpovedalo aktuálnym potrebám v duchu vzájomného posilnenia a rešpektovania nezávislosti ich rozhodovania. Na tento účel podporuje zriadenie neformálnej skupiny EÚ – NATO na vysokej úrovni, aby sa pragmaticky zlepšila spolupráca v teréne medzi týmito dvoma organizáciami. Pripomína potrebu plne využiť schválený rámec, ktorý v súlade s postupmi Únie umožní pridružiť k EBOP európskych spojencov, ktorí nie sú členmi EÚ.

8. Na záver Európska rada schvaľuje vyhlásenie o medzinárodnej bezpečnosti prijaté Radou, ktoré obsahuje konkrétne opatrenia umožňujúce EÚ zohrávať aktívnejšiu úlohu v rámci boja proti terorizmu, šíreniu zbraní hromadného ničenia, organizovanej trestnej činnosti a kybernetickým útokom. Vyzýva Radu a členské štáty, aby zabezpečili konkrétne vykonávanie tohto vyhlásenia prostredníctvom vhodných politík a nástrojov.
-

Vyhlásenie Európskej rady o Blízkom východe

Mierový proces na Blízkom východe zostane pre Európsku úniu v roku 2009 jednou z najvyšších priorít. Spravodlivý, trvalý a komplexný mier je mimoriadne potrebný. EÚ v úzkej spolupráci s medzinárodnými partnermi, najmä s Kvartetom, urobí všetko, čo je prakticky a politicky možné, aby mierový proces v budúcom roku pokročil a aby sa dosiahlo riešenie izraelsko-palestínskeho konfliktu založené na existencii dvoch štátov spolunažívajúcich v mieri a bezpečnosti. EÚ tiež podporí rokovania medzi Izraelom a Sýriou a v prípade, že to bude možné, aj Libanonom. Európska rada víta úsilie o oživenie arabskej mierovej iniciatívy (vrátane listu ministrov zahraničných vecí arabských štátov adresovaného novozvolenému prezidentovi Barackovi Obamovi) ako súčasť komplexného prístupu na dosiahnutie mieru medzi Izraelom a celým regiónom. Naliehavo vyzývame novú administratívu Spojených štátov amerických, aby rovnako ako my považovala mierový proces na Blízkom východe za bezprostrednú a kľúčovú prioritu.

Vyhlásenie Európskej rady o Zimbabwe

Európska rada vyjadrila vážne znepokojenie nad zhoršujúcou sa humanitárnou situáciou v Zimbabwe. Požiadala o okamžité prepustenie osôb, ktoré sú zadržované bez možnosti komunikácie, ako je napríklad ochrankyňa ľudských práv pani Mukoko. Vyzvala k tomu, aby sa umožnil okamžitý prístup humanitárnej pomoci, najmä vzhľadom na šíriacu sa epidémiu cholery. Potreba, aby všetky legitímne politické strany našli riešenie odzrkadľujúce výsledok tohtoročných volieb, je naliehavejšia ako kedykoľvek predtým.

Vyhlásenie Európskej rady o športe

Európska rada uznáva význam hodnôt spojených so športom, ktoré sú pre európsku spoločnosť dôležité.

Zdôrazňuje, že je potrebné zohľadniť osobitosti športu aj nad rámec jeho hospodárskeho rozmeru.

Teší sa zo skutočnosti, že sa v rámci prvého Európskeho fóra pre šport, ktoré zorganizovala Európska komisia, začal konštruktívny dialóg.

Vyzýva k posilneniu tohto dialógu s Medzinárodným olympijským výborom a predstaviteľmi športu, najmä o otázke dvojakej výchovy mladých v športe a vo vzdelaní.

Zoznam referenčných dokumentov predložených Európskej rade

- Správa generálneho tajomníka/vysokého predstaviteľa o európskej bezpečnostnej stratégii (dokument 17104/08)
 - Vyhlásenie Rady z 8. decembra 2008 o posilnení spôsobilostí európskej bezpečnostnej a obrannej politiky (dokument 16840/08)
 - Vyhlásenie Rady z 8. decembra 2008 o medzinárodnej bezpečnosti (dokument 16751/08)
 - Závery Rady z 8. decembra 2008 o začlenení Rómov (dokument 15976/1/08 REV 1)
 - Závery Rady z 8. decembra 2008 o integrovanej námornej politike (dokument 16503/1/08 REV 1)
 - Závery Rady z 8. decembra 2008 o rozširovaní (dokument 16981/08)
 - Vyhlásenie Európskeho parlamentu, Rady a Komisie z 22. októbra „Komunikovanie o Európe v partnerstve“ (dokument 13712/08)
-